

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 10.

Tiende Session.

4de Møde.

Mandagen den 5te Octbr. Aften Kl. 7.

(Fortsat.)

Monrad (fortsat): Jeg antager naturligtviis, at Meningen ikke er den, at man f. Ex. vil forlange en Prøve af dem, der ville bosætte sig som Haandværkere paa Landet, det tør jeg antage som givet, og heller ikke den, at man vil udstrække Prøven udenfor Kjøbenhavn, hvor den ikke hidtil har fundet Sted. I det Hele taget maa man virkelig paaskjønne den Form, hvori dette Lovforslag er forelagt os af Regjeringen; Regjeringen har derved sat Thinget i en efter min Mening meget behagelig Stilling. Regjeringen har nemlig selv taget det første af de Stød, som altid fremkomme, naar man vil gennemføre Reformer, og den har ligesom overladt til Thinget det Formildende, det ved lempelige Foranstaltninger hist og her at fremkalde en blidere Stemning. Det er Noget, som man ikke nofsom kan paaskjønne, naar der hos en Regjering viser sig en saadan ærlig, frimodig Villie til at fremsætte Reformer. Jeg havde tænkt mig, at omtrent en Snees Aar fra den Tid, Grundloven blev given, vilde være en passende Tid til Indførelsen af en almindelig Næringsfrihed, men det vilde maaffee nu være urigtigt at sætte et saa langt Tidspunkt, og jeg skal derfor ogsaa være meget villig til at indskrænke, og det ikke ubetydeligt, den Tid, jeg saaledes i mine Tanker saa at sige har gjort mig fortrolig med som den, da Næringsfriheden skulde endelig indføres. Uagtet jeg saaledes i Almindelighed troer, vi maae er-

kjende, at Rigsdagens Stilling til denne Lov er især modererende, om jeg saa maa sige, saa at man ikke egentlig skulde være tilbøielig til at gaae videre end selve Lovudkastet, saa er der dog enkelte Punkter, med Hensyn til hvilke jeg nok troer, man turde gaae noget videre end efter Lovforslaget. Jeg skjønner saaledes ikke, at der, naar man isørigt gennemfører en saa stor Næringsfrihed paa Landet, som Tilfældet er ved Lovforslaget, er Anledning til at negte Haandværkere at handle med fremmede Fabrikata, som de selv forarbeide; der er vistnok ikke saa Haandværkere, for hvem Retten til at nedsætte sig paa Landet egentlig vil faae meget Lidt at betyde, naar man tager dette fra dem. Jeg skjønner heller ikke, hvorfor det skulde være nødvendigt at forbyde dem at afhænde ved Auction i en Kjøbstad; naar de kunne afhænde ved Auction tæt ved en Kjøbstad, saa synes jeg virkelig, det er en Indskrænkning, der har meget Lidt at betyde. I det Hele taget veed jeg ikke, om man ikke med Hensyn til Indretningen af Næringsfriheden paa Landet bør slutte sig nærmere og nøiere til, hvad der er anordnet med Hensyn til Kjøbstæderne. Hvorfor vil man saaledes f. Ex. ikke ved Loven tillade Tømmerhandel paa Landet, ligesaavel som i Kjøbstæderne? Jeg vil ikke nævne Materialist- eller Viinhandel, fordi det ikke har stor Betydning. Det forekommer mig heller ikke, at man behøvede at gjøre saa stor Forskiel, som skeet er, mellem Høtere i Kjøbstæderne og Høtere paa Landet; det forekommer mig, som om det ligesaavel kunde være rigtigt, at der udfordredes en noget høiere, en lidt betænkommere Alder til at være Høtere paa Landet som til at være Høtere i Kjøbstæderne. Jeg seer dernæst ikke,